

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Prima est excelle[n]tia [con]futatiue efficacie: iniudeo[rum] disputatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Sermo De sancto Stephano

tionis christi. Possunt autem dicere quod plenitudo gratie in stephano fuit plenitudo abundantie quae admodum in apostolis. Unde Act. vi. Elegerunt apostoli stephanum viro plenum fide et spiritu sancto. Et in his passim stephanus plenus gratia. Habuit autem homo gratie plenitudo in stephano tripliciter excellentiam.

Prima est excellentia futuriue efficacie in iudeorum disputatione.

Secunda est excellentia tolerantie patientie in tormentorum profectione.

Tertia est excellentia declaratiue euidencie in miraculorum operatione.

Prima igitur est excellentia futuriue efficacie in iudeorum disputatione. j.

Theo. j. Non in sermone tantum sed in potentia et spiritu et in plenitudine multa. Apparuit autem homo plenitudinis excellentia in iudeorum disputatione precipue tria.

Primo propter spiritualis sapie viuacitate.

Secundo propter facialis relucencie claritate.

Tercio propter supernali apparencie sublimitate.

Primo propter spiritualis sapie.

Sap. vii. Dominus artifex docuit me sapientie. Est enim in illa spiritus intelligentie subtilis semper huius virtute. et Sap. x. Dominus potentissimus est. sapientia. et Act. vi. de beato stephano. Surrexerunt quidam de synagoga etc. disputantes cum stephano. Et non poterant resistere sapientie et spiritu qui loquebatur. Et hoc iuxta premissum christi Lu. xj. Ego dico vobis et sapientia cui non poterant resistere et iudicare omnes aduersarii. Hec ibi. Gloriam excellentiam sapientie in stephano qui solus in deorum multitudinem stabat Sap. vii. Sapientia non vincit malicia. Et puer. xxiij. Ut sapiens fortis est.

Secundo propter facialis refulgentie claritate: quod sic dicitur Act. vi. Vires qui erant in palatio intuebantur vultum eius tanquam vultum angelorum stantem inter illos Apoca. x. Facies eius erat ut sol. Data autem fuit ei homo faciei luminositas propter tria. Primum in testificatione sue singulari iudicie. Nam sic dicit Ambrosius. Per puritatem homines angelorum assimilantur. Facies angelica stephani testimonium erat sue puritatis. Unde et propter sua puritatem dicitur de eo Act. vi. quod ipse erat boni testimonij et ab apostolis constitutus est primus ex septem diaconibus ordinatus ministerio viduarum. Secundo in disputatione

iudaice perfidie. ut vix saltem ex illa claritate terrerentur: sed licet dicitur Jo. iij. Dilexerunt magis tenebras quam lucem. Tertio in figuratiue future corporalis glorie: in futura vix reuerentia. Dat. xij. Fulgebunt iusti sicut sol

Tercio propter supernali apparencie sublimitate. Quia videlicet in manu persecutus vidit celos apertos et iesum stantem a dextris dei. Cum enim gloriosus stephanus rationabiliter protulisset obiectiones et accusationes iudeorum: emulsi sui qui dicerent aut responderent nesciebant: id sicut habet Act. vi. Audientes hec discubant cordibus suis et stridebant dentibus in eum sibilantibus. Et ecce statim brachium domini (quod semper est cum iusto in tribulatione) auxilium mirabile preteritis seruis suis stephano qui in tali periculo morte sibi iniqua prospiciebat imminere. Cum enim esset plenus spiritu sancto: intendens in celum vidit gloriam dei. Ecce video celos apertos et iesum stantem a dextris frons dei. Augustinus in 8. de beata fidei officina qui tantum et altissimi martyris ut ipsam deo respiceret maiestatem. Ecce inquit video celos apertos: et iesum stantem a dextera. Paruit sedes dei et sulcatus aere celorum latera penetravit. Gloriam christi: sitens christum: mouit pro christo. precurator ad christum. Hec ille. Hoc autem vultu et credendum est quod hec visio beati stephani et spiritualis et corporalis fuit. In eo autem quod oculi corporali facta est hec visio tria sunt mirabilia. Primum quod vidit celos apertos. quod homo nico. de ly. est intelligendum non quod celi fuerint aperti et diuisi: cum sint incorruptibiles et quod sic clare vidit acti nullum fuisse obstaculum intermedium. Secundum est quod vidit iesum in gloria patris: cum secundum naturam impossibile sit corpus glorificatum in sua gloria ab oculo mortali videri. Tertium est propter magnam distantiam cum corpore christi sit in celo empyreo. Oculo enim mortali vidit: quod tunc factum est ut mens esset adeo illuminata ad diuine glorie notitiam et dicitur nri iesu christi quod nihil aliud possit velle vel desiderare. nec mortem quam omnes naturaliter fugiunt timere. O magnam et singularem puritatem. O admirabile solatium promereri stephano diuini processum. Nam cum martyris alio modo is inuisa sint solatia multa a diuina pietate: nulli tamen legitur ratione excellentie tantum admiratiouis in illius suffragium. Decebat quippe per quod

pm? p defensada fide moriebatur singulari q/
dam adiutorio r polatioe mnditref. **Et**
itrag celestis admirabilis uisione miximo/
du i suo spu roborat? e b. stephan? p? tria
Prmo p? declaratoe exepi certissimi.
sic si miles uideret an se pncipe fortitodini
cate r ia uictoriose triumphate. **Un** uisit ie
sum a dextris fruis dei. sup q de glof. **Ne**
ho lapidand? dubitet in terra de? ho cruci
fixus apparet in glia. **Heb. xij.** Per patie
na curram? ad ppositu nob certame aspici
entes in auctore fidei r psumatore iesu q
pposito sibi gaudio sustinuit cruce r fusioe
pcepta atq; in dextera sedis dei seder. **Re**
cogitate eni eu q ralez sustinuit a pctozib;
aduersu semetipm r dictionem yr no facti/
gemini anis uis deficientes. **Hec** ibi.
Secdo p? exhibitioez auxilij fortissimi. qz
uidit iesu stante sup q de glo. **Quia** stare e
pugnantis uel adiuuans. recte a dextere
stare uidit quem inf psecutores ad iutores
habuit. **Uiles** qpe ualde secur? est q iu
ra se fortissimu pugile ad ipm adiuuadu
bier. **Tertio** p? ostione pmij euidentis
sunt qz uidit gliam dei. **He. Consideratio**
r spes pmij minuit vim flagelli. **Hec** ille.
Parz itaq; pma excellentia plenitudinis
grie in b?o stephano.

Secuda excellentia plenitudis grie
stephano est excellentia tolerantie
patie i martyrij pessione **Pa. j.**
Patientia op? pfectu bz. qz uic? e euidentis
signi plenitudis sine pfectiois grie. **Et** de
b?o stephano **Act. vij.** Postq; dictu est ste
phan? plen? gra. subtingit? et fortitudine.
Aug. d moie ec. Fortitudo e amor facile
oia toleras ppter id qd amat. **Hec** ille.
Sunt aut circa martyriuz gliosi stephani
tres peminete ptemplande

Prima est peminencia gliose dignitatis.
Secda e peminencia dolorose acerbitatis.
Tertia e peminencia amorose charitatis

Prima est peminencia rē
Eccl. xxxij. Dinametu grē accipias coro
na r dignitate psequis. **Hec** ibi. **Est** autē
in martyrio bti stephani triplex gliosa di
gnitas **Pr**ima est dignitas pmitat. **Et** h
est singulare pmitatu in stephano q p mices
r? est militie chri. **Aug.** in ser. **Pr**eclearus
atiblera dei ad iue? spiritu chri ad stadiuz

certamis por exiuit r tate uictorie adept?
est gliam yr pm? acciper coronam. **Uiles**
chri fidelis signifer marty r forz post chm
martyrij meruit pncipatum. **Hec** ille. **Et**
Darim? eps i ser. **Si** qd distare inf mar
tyres pr pcpu? uidet iste q pm? e. **Horre**
em qua dignat? e saluator. p oib; patib; ac
iste pm? reddidit saluatori. **Hec** ille. **Sed**
dices qre r quod dz bti stephan? promar
tyr cu scilicet innocentes r etia scius iohannes
baptista pus martyru passi fuerint. **Dici**
mus q tres sut speales rones. **Pr**ima est qz
pus martyrio coronat? post chm r eodem
anno q chris ascēdit in celuz. **Pr**ima qpe die
post ascensionē dñicā fuit stephan? lapida
tus q inuēto ei? celebrat? r inuēto ei? illa
die facta e q ei? passio honorat. **Sz** qz pas
sio maior est qz inuēto r dignior: io facta
est istoz festoz mutatio p? reuerētia na
tuitatis dñi. **Sec**da est qz fuit pm? simplr
q ex martyrio statim euolauit ad celu. **Ete**
ri ei martyres an ipm dēcedebāt ad lum?
Un fulgēt? i ser. **hur?** diei di. **Heri** rex
nr trabea carnis indur? deyeri p ginal au
la egredies uisitare dignat? e mnda. **Ho**
die miles d rabinaco carnis exies triupha
to: r i grauit ad celu. **Tert**ia eq; fuit pm?
q defendēda chri fide mortu? e. **Uic** aut
inocētes occisi fuerint p? chm: no tñ p?
chri fide qua lingua pferent que admodū
bti stephan?. **Bti** aut iohanes no p fi
de bz p iusticia mortu? est. **U** alibi dicitur
erit. **Sec**da e dignitas autoritatis. **Ual**
de qpe autēticū e bti stephani martyriuz
qz i sacra scriptura ad longu desēptū **Act. vij.**
et. **vij.** qd d nullo alio etiā aplo sile reperit.
Nam est de morte beati Jacobi maioris
mentio fiat. **Act. xij.** non tñ ibi ponitur ad
longum eius martyriū. **Nam** nihil aliud
d hoc ibi dicitur nisi q herodes occidit sa
cobum frēm iohannis gladio. **Hec** est ergo
singularis dignitas martyrij beati stepha
ni q uidelicet sic p sacra scriptura fuerit ca
nonizatum r approbatum. **Tert**ia est di
gnitas specialis conformitatis scilicet ad
chusti passionem. **Et** hoc pceptue in tri
bus. **Pr**imo in causa: quia sicut chris? fal
sis testibus accusatus est r p blasphemia
falso imposta morti adiudicatus: ita bea
tus stephanus. **Sec**do in loco: quia sicut
chris? in hierusalē et extra ciuitate du

